

Μαθητές με γλωσσικές διαταραχές και διαταραχές επικοινωνίας

Διαταραχές Λόγου

Διαταραχές Λόγου

Οδηγίες για την τάξη (έμφαση στις μεθόδους διδασκαλίας)

Οι διαταραχές του λόγου (SD, SPEECH DISORDERS) ταξινομούνται σε: Άρθρωσης, Ευχέρειας και Φωνητικές Διαταραχές.

1. Στην περίπτωση των μαθητών στην τάξη σας με Διαταραχές Άρθρωσης:

- **Διαρρυθμίστε το περιβάλλον της τάξης** ώστε να ανταποκρίνεται στις ανάγκες των μαθητών. Ελαχιστοποιήστε τις περιττές αποσπάσεις θορύβου στην τάξη όσο το δυνατόν περισσότερο. Τοποθετήστε τους μαθητές στα μπροστινά καθίσματα, κοντά στον δάσκαλο, για να διατηρήσετε οπτική επαφή μαζί τους.
- **Παρέχετε δραστηριότητες που προωθούν την αποδοχή και υποστήριξη**, εξασφαλίζοντας ότι κάθε μαθητής έχει ένα ρόλο στις δραστηριότητες της τάξης. Εξηγήστε προσεκτικά τα μαθήματα και χρησιμοποιήστε δυναμικές δραστηριότητες που διεγείρουν τη δημιουργικότητα. Συμπεριλάβετε την τάξη στη στήριξη των μαθητών χρησιμοποιώντας διάφορες μεθόδους διδασκαλίας που προσφέρουν ίσες ευκαιρίες μάθησης.
- **Χρησιμοποιήστε πιο αργή ομιλία** για να διευκολύνετε την επεξεργασία των πληροφοριών διατηρώντας την οπτική επαφή με τον μαθητή. Ωστόσο, είναι σημαντικό ότι ο ρυθμός ομιλίας δεν πρέπει να είναι τόσο αργός ώστε να χάσει τη συνέχεια του νοήματος. Μιλήστε με σαφήνεια και συνοπτικά ή επαναλάβετε τις πληροφορίες, ώστε να βεβαιωθείτε ότι οι μαθητές καταλαβαίνουν τις πληροφορίες. Διαχωρίστε τις πληροφορίες / έννοιες σε μικρότερα κομμάτια για να κατανοήσουν οι μαθητές τι διδάσκεται. Δώστε μία εντολή κάθε φορά.
- **Εάν δεν μπορείτε να καταλάβετε έναν μαθητή με διαταραχή άρθρωσης** και έχετε ζητήσει να επαναλάβει, ίσως βοηθήσει να ζητήσετε από το μαθητή να σας δείξει ή να το πει με διαφορετικό τρόπο. Για παράδειγμα, ζητήστε από το μαθητή να γράψει τη λέξη, αν είναι σε θέση να το πράξει.
- **Εάν η απάντηση του μαθητή περιέχει ένα γνωστό σφάλμα ήχου**, είναι σημαντικό να επαναλάβετε τι είπε το παιδί με τον κατάλληλο τρόπο. Για παράδειγμα, εάν το παιδί λέει «πίτι» για το σπίτι, θα λέγατε «Α, θέλεις το σπίτι». Με αυτόν τον τρόπο εσείς δεν εστιάζετε στο σφάλμα ή δίνετε αρνητική προσοχή στο παιδί, αντίθετα παρέχετε ένα κατάλληλο μοντέλο ήχου.
- **Παρέχετε ευκαιρίες για χρήση εναλλακτικών μέσων επικοινωνίας, εφόσον υπάρχουν, για μαθητές με σοβαρή διαταραχή ομιλίας.**
- **Συμβουλευτείτε το λογοθεραπευτή για να δώσετε πολλαπλές ευκαιρίες** στους μαθητές να χρησιμοποιήσουν τους ήχους στόχο της λογοθεραπείας στο πλαίσιο και κατά τη διάρκεια μιας καθοδηγούμενης πρακτικής και παρέχετε ανατροφοδότηση σχετικά με τις απαντήσεις

τους. Προωθήστε τη γενίκευση και τη συντήρηση των ήχων στόχο της λογοθεραπείας προτρέποντας τους μαθητές να τις χρησιμοποιούν. Παρέχετε επαίνους και άλλες μορφές ενίσχυσης για την ομιλία των μαθητών και ζητήστε από τους μαθητές να αυτο-διορθώνουν / αυτό-αξιολογούν την ομιλία τους. Χρησιμοποιήστε νατουραλιστικές παρεμβάσεις που περιλαμβάνουν τη δόμηση του περιβάλλοντος για να δημιουργήσετε πολλές ευκαιρίες για επιθυμητές αποκρίσεις από τα παιδιά. Η αποτελεσματική διδασκαλία μοιάζει περισσότερο με μια συζήτηση από μια δομημένη εκπαιδευτική μορφή μαθήματος.

- **Χρησιμοποιήστε εικόνες ή φωτογραφίες** για να ενισχύσετε και να αναθεωρήσετε το λεξιλόγιο που διδάσκεται. Για παράδειγμα, ένα παιδί που συχνά παραλείπει τα τελικά σύμφωνα μπορεί να διδαχθεί να αναγνωρίζει τη διαφορά μεταξύ ομόηχων λέξεων, ίσως χρησιμοποιώντας ένα σύνολο καρτών με τις λέξεις όπως σίχος, τοίχος, ήχος κ.α (Hall et al., 2001) .

- **Αν έχετε έναν μαθητή που μπορεί να κάνει έναν ήχο σωστά μερικές φορές** όταν ξέρει ότι ένας ενήλικας ακούει, ορίστε ένα μη λεκτικό ερέθισμα για να τους γνωστοποιείτε ότι ακούτε, για παράδειγμα, αγγίζοντας το χέρι σας στον ώμο του μαθητή, προτού να τον καλέσετε να διαβάσει δυνατά.

- **Επισημάνετε τις λέξεις στο γραπτό του μαθητή ή στα φύλλα εργασίας της τάξης που περιέχουν ήχους που συχνά εκφέρουν λανθασμένα.**

- **Διαφοροποιείτε τα διαγωνίσματα και τις αξιολογήσεις** με την παροχή επιλογών ανάλογα με την περίπτωση των μαθητών (π.χ. αξιολόγηση κατ' ιδίαν αν χρειαστεί, εναλλακτικός τρόπος απάντησης στην περίπτωση της προφορικής αξιολόγησης, χρήση φορητού υπολογιστή ή / και άλλης βοηθητικής τεχνολογίας κ.λπ.)

2. Στην περίπτωση μαθητών στην τάξη σας με Διαταραχές Ευχέρειας:

- **Ενθαρρύνετε τους μαθητές να παρακολουθούν την ομιλία τους με χρήση, εντός τάξης, των τεχνικών ευχέρειας λόγου που διδάχτηκαν κατά τη διάρκεια της λογοθεραπείας** (Ryan, 2004).

- **Χρησιμοποιήστε αργό και χαλαρό ρυθμό στην ομιλία σας, αλλά όχι τόσο αργό ώστε να μην ακούγεται φυσική.** Η χρήση παύσεων στην ομιλία σας είναι ένας αποτελεσματικός τρόπος για να επιβραδύνετε το ρυθμό σας, καθώς και των μαθητών σας.

- **Δώστε στο μαθητή την πλήρη προσοχή σας όταν μιλά ώστε να ξέρει ότι ακούτε τι έχει να πει.** Είναι χρήσιμο το παιδί να μην αισθάνεται την ανάγκη να αγωνιστεί για την προσοχή σας. Με τα μικρότερα παιδιά είναι χρήσιμο να χαμηλώσετε στο επίπεδο τους, τοποθετώντας ένα χέρι στο στήθος τους, καθώς και να κάνετε χρήση βλεμματικής επαφής επιβεβαιώνοντας τους ότι έχουν την προσοχή σας.

- **Αγνοήστε τις δυσχέρειες στη ροή ομιλίας των μαθητών και ενισχύστε τις στιγμές ευχέρειας,** με επαίνους (π.χ. "αυτός ήταν καλός και ομαλός λόγος!"), (Jones et al, 2005 ; & Koushick Onslaw, 2009).

- **Αποφύγετε στρεσογόνους παράγοντες στην επικοινωνία**, όπως χρονικά όρια, και ενθαρρύνετε την ομαδική εργασία. Να είστε υπομονετικοί και ήρεμοι όταν οι μαθητές βιώνουν ένα λεκτικό φραγμό, αποφύγετε να προτείνετε στο παιδί να επιβραδύνει ή να πάρει μια βαθιά ανάσα και διατηρήστε οπτική επαφή έως ότου ολοκληρώσει την ομιλία.
- **Αφήστε το μαθητή να ολοκληρώσει τις σκέψεις του**, χωρίς διακοπή ή ολοκλήρωση της πρότασής του. Είναι σημαντικό να μην ζητάτε από το παιδί να σταματήσει ή να ξεκινήσει από την αρχή την πρότασή του.
- **Να γνωρίζετε ποιες καταστάσεις διεγείρουν τον τραυλισμό**. Ο τραυλισμός συχνά επιδεινώνεται όταν οι μαθητές είναι νευρικοί, συγκινημένοι, αναστατωμένοι, ή καλούνται να μιλήσουν απροσδόκητα. Προσπαθήστε να δώσετε το λόγο στο μαθητή όταν αισθάνεστε ότι θα είναι επιτυχής στην απάντησή του (όταν ο μαθητής σηκώνει το χέρι του / της) σε σχέση με το να τον βάζετε σε έκθεση όταν δεν είναι έτοιμος ή δεν έχει προσφερθεί εθελοντικά. Επιπλέον, νέα υλικά ή περίπλοκες πληροφορίες μπορεί να προκαλέσουν άγχος στο μαθητή και να επιφέρουν δυσχέρειες λόγου.
- **Οι δάσκαλοι ενθαρρύνονται να διατηρούν δεδομένα για το τραύλισμα του μαθητή**.

3. Στην περίπτωση των Φωνητικών Διαταραχών, αν έχετε μαθητές των οποίων φωνητική ποιότητα είναι ιδιαίτερα κακή (βραχνή, λαχανιασμένη, τραχιά, ή έχουν αφωνία) ή η φωνητική ποιότητα σταδιακά χειροτερεύει κατά τη διάρκεια της ημέρας:

- **Αφήστε τους να έχουν ένα μπουκάλι νερό στο γραφείο τους** ώστε να παίρνουν συχνές γουλιές. (Εάν είναι απαραίτητο, χρησιμοποιήστε ένα οπτικό βοήθημα για το μαθητή για να παρακολουθείτε την πρόσληψη - Ίσως χρειαστεί μια ανταμοιβή)
- **Συζητήστε υγιείς τρόπους για το πώς οι μαθητές μπορούν να χρησιμοποιούν τις φωνές τους**, δηλαδή να πίνουν νερό, να αποφεύγουν την καφεΐνη, να μη φωνάζουν ή να κάνουν παράξενους θορύβους, ή να χρησιμοποιούν χαμηλή ένταση, αλλά όχι να ψιθυρίζουν.
- **Κάντε θετικό σχόλιο σε ένα μαθητή για χρήση καλής φωνητικής υγιεινής**: όπως να μην φωνάζουν για να τραβήξουν την προσοχή.
- **Τοποθετήστε μια οπτική ένδειξη στο γραφείο των μαθητών** (όπως μια εικόνα κάποιου που μιλάει). Όταν ακούτε φωνητική κατάχρηση, αγγίξτε την εικόνα πάνω στο γραφείο για να υπενθυμίσετε στον μαθητή να χρησιμοποιεί καλές φωνητικές τεχνικές.
- **Διδάξτε στους μαθητές πως να ακούσουν τη φωνή τους** για να μάθουν να αναγνωρίζουν τις πτυχές που πρέπει να αλλάξουν.

4. Επανεξετάστε τις διαθέσιμες εξειδικευμένες εκτιμήσεις, συμπεριλαμβανομένων της πιο πρόσφατης έκθεσης και τις συστάσεις που προτείνονται.

5. Δεδομένου ότι κάποιοι μαθητές μπορεί να χρειαστεί να παρακολουθήσουν συνεδρίες λογοθεραπείας κατά τη διάρκεια του σχολικού έτους, προσπαθήστε να διασφαλίσετε ότι οι μαθητές δεν θα χάνουν συνεχώς το ίδιο θέμα / δραστηριότητα.

6. Συζητήστε με τους γονείς σχετικά με τις ανησυχίες τους και μοιραστείτε στρατηγικές που φαίνεται ότι βοηθούν.

Οδηγίες για το Σχολείο (έμφαση στις μεθόδους διδασκαλίας)

Ανακοίνωση / Πινακίδα στο Σχολείο

1. Διαρρυθμίστε το περιβάλλον της τάξης, έτσι ώστε να ανταποκρίνεται στις ανάγκες των συγκεκριμένων μαθητών. Τοποθετήστε τους μαθητές στα μπροστινά καθίσματα, κοντά στο δάσκαλο ώστε να διατηρήσει οπτική επαφή μαζί τους.
2. Εξοπλίστε την τάξη με πολλές οπτικές ενδείξεις και αντικείμενα για να διδάξετε διαφορετικές έννοιες και λέξεις.

Τμηματοποίηση Τάξεων / Διαρρύθμιση

Κρατήστε τους ανεπιθύμητους θορύβους (π.χ., από το εξωτερικό του σχολείου, το γυμναστήριο, την αίθουσα μουσικής) από την τάξη του μαθητή όσο το δυνατόν περισσότερο, έτσι ώστε ο μαθητής να μπορεί να παρακολουθήσει τη γλώσσα μέσα στο δωμάτιο. Ο θόρυβος μέσα στην τάξη μπορεί να μειωθεί με την τοποθέτηση καουτσούκ στα πόδια καθισμάτων και χαλιά ή κουβέρτες σε δάπεδα σκυροδέματος

[Αναφορά:

<http://www.education.udel.edu/wpcontent/uploads/2013/01/LanguageDisorders.pdf>]

Πειθαρχία

Κρατήστε την εστίαση μακριά από συμπεριφορές όσο το δυνατόν περισσότερο, εάν τα προβλήματα συμπεριφοράς προκύπτουν από την απογοήτευση του μαθητή με προβλήματα στην επικοινωνία. Αντ' αυτού, η ενέργεια θα πρέπει να διοχετεύεται σε όσα βοηθούν το μαθητή στην οικοδόμηση γλωσσικών ικανοτήτων, το οποίο θα βοηθήσει να εξαλειφθεί η ανάγκη για ξεσπάσματα συμπεριφοράς.

[Αναφορά:

<http://www.education.udel.edu/wpcontent/uploads/2013/01/LanguageDisorders.pdf>]

Εκπαιδευτικές Επισκέψεις / Εκδρομές / Κατασκηνώσεις / Σχολικές Ανταλλαγές / Εκδρομές στο Εξωτερικό

1. Συνεργαστείτε με τους γονείς, προκειμένου να πάρετε πληροφορίες σε σχέση με τις ιδιαίτερες ανάγκες των μαθητών (π.χ. διατροφή, ιατρική περίθαλψη, τη διάθεση και πληροφορίες συμπεριφοράς), προκειμένου να καλυφθούν οι ανάγκες αυτών των μαθητών πριν από την εκδρομή.

- 2. Δώστε το πρόγραμμα της εκδρομής μία εβδομάδα πριν**, ώστε ο εκπαιδευτικός να είναι σε θέση να ανακοινώνει τις πληροφορίες αυτές στο μαθητή.
- 3. Σιγουρευτείτε ότι ο μαθητής συνοδεύεται από εκπαιδευτικό 1:1**, έτσι ώστε να του εξηγήσει τη διαδικασία, και θέματα ασφάλειας κατά τη διάρκεια της ημέρας.
- 4. Ενημερώστε τους εκπαιδευτικούς με το τι πρέπει να γνωρίζουν για τους μαθητές με διαταραχές λόγου και γλώσσας (ισχύει για όλο το φάσμα)**, τότε θα χρειαστεί να ταξιδέψουν (εξοπλισμό που πρέπει να φέρουν μαζί τους, το πρόγραμμα της ημέρας, το μεσημεριανό γεύμα, κλπ). Θα πρέπει να γνωρίζουν το πρόγραμμα μια εβδομάδα νωρίτερα. Βεβαιωθείτε ότι δεν θα υπάρχει απότομη αλλαγή στο πρόγραμμά τους, καθώς αυτό θα τους κάνει να αισθάνονται αναστατωμένοι.
- 5. Παρέχετε στους εκπαιδευτικούς / βοηθούς διδασκαλίας μια φόρμα επικοινωνίας και αριθμούς τηλεφώνου των γονέων και φροντιστών σε περίπτωση ανάγκης.** Ζητήστε από τους εκπαιδευτικούς να επικοινωνήσουν με τους γονείς για να επιβεβαιώσουν σχετικά με ειδικές διατροφικές ανάγκες, ιατρικές ανάγκες και προβλήματα συμπεριφοράς (αν χρειαστεί)

Γονείς / Σύλλογοι Γονέων

- 1. Συνεργαστείτε με τους γονείς**, προκειμένου να πάρετε πληροφορίες σε σχέση με τις ιδιαίτερες ανάγκες των μαθητών (π.χ. διατροφή, ιατρική περίθαλψη, τη διάθεση και πληροφορίες συμπεριφοράς), προκειμένου να καλυφθούν οι ανάγκες αυτών των μαθητών πριν από την εκδρομή.
- 2. Δώστε το πρόγραμμα της εκδρομής μία εβδομάδα πριν**, ώστε ο εκπαιδευτικός να είναι σε θέση να ανακοινώνει τις πληροφορίες αυτές στο μαθητή.
- 3. Σιγουρευτείτε ότι ο μαθητής συνοδεύεται από εκπαιδευτικό 1:1**, έτσι ώστε να του εξηγήσει τη διαδικασία, και θέματα ασφάλειας κατά τη διάρκεια της ημέρας.

Ασφάλεια

- 1. Συνεργαστείτε με τους γονείς**, προκειμένου να πάρετε πληροφορίες σε σχέση με τις ιδιαίτερες ανάγκες των μαθητών (π.χ. διατροφή, ιατρική περίθαλψη, τη διάθεση και πληροφορίες συμπεριφοράς), προκειμένου να καλυφθούν οι ανάγκες αυτών των μαθητών πριν από την εκδρομή.
- 2. Δώστε το πρόγραμμα της εκδρομής μία εβδομάδα πριν**, ώστε ο εκπαιδευτικός να είναι σε θέση να ανακοινώνει τις πληροφορίες αυτές στο μαθητή.
- 3. Σιγουρευτείτε ότι ο μαθητής συνοδεύεται από εκπαιδευτικό 1:1**, έτσι ώστε να του εξηγήσει τη διαδικασία, και θέματα ασφάλειας κατά τη διάρκεια της ημέρας.
- 4. Ενημερώστε τους εκπαιδευτικούς με το τι πρέπει να γνωρίζουν για τους μαθητές με διαταραχές λόγου και γλώσσας (ισχύει για όλο το φάσμα)**, τότε θα χρειαστεί να ταξιδέψουν

(εξοπλισμό που πρέπει να φέρουν μαζί τους, το πρόγραμμα της ημέρας, το μεσημεριανό γεύμα, κλπ). Θα πρέπει να γνωρίζουν το πρόγραμμα μια εβδομάδα νωρίτερα. Βεβαιωθείτε ότι δεν θα υπάρχει απότομη αλλαγή στο πρόγραμμά τους, καθώς αυτό θα τους κάνει να αισθάνονται αναστατωμένοι.

5. Παρέχετε στους εκπαιδευτικούς / βοηθούς διδασκαλίας μια φόρμα επικοινωνίας και αριθμούς τηλεφώνου των γονέων και φροντιστών σε περίπτωση ανάγκης. Ζητήστε από τους εκπαιδευτικούς να επικοινωνήσουν με τους γονείς για να επιβεβαιώσουν σχετικά με ειδικές διατροφικές ανάγκες, ιατρικές ανάγκες και προβλήματα συμπεριφοράς (αν χρειαστεί)

Προγραμματισμός Εκδηλώσεων

Συμπεριλάβετε τους μαθητές σε σχολικές εκδηλώσεις, ζητώντας τους να συμβάλουν στην διαφορετικούς ρόλους. Για παράδειγμα: αποφύγετε να δώσετε ρόλους όπου πρέπει να απομνημονεύσουν ποιήματα και να τα διαβάσουν δυνατά μπροστά σε μεγάλο κοινό. Ανάλογα με τα ταλέντα τους ζητήστε τους να επιλέξουν κάτι για την εκδήλωση του σχολείου.

Σχολικοί Εορτασμοί / Εκδηλώσεις / Δραστηριότητες

Συμπεριλάβετε τους μαθητές σε σχολικές εκδηλώσεις, ζητώντας τους να συμβάλουν στην διαφορετικούς ρόλους. Για παράδειγμα: αποφύγετε να δώσετε ρόλους όπου πρέπει να απομνημονεύσουν ποιήματα και να τα διαβάσουν δυνατά μπροστά σε μεγάλο κοινό. Ανάλογα με τα ταλέντα τους ζητήστε τους να επιλέξουν κάτι για την εκδήλωση του σχολείου.

Σχολικές Αγορές

Κρατήστε τους ανεπιθύμητους θορύβους (π.χ., από το εξωτερικό του σχολείου, το γυμναστήριο, την αίθουσα μουσικής) από την τάξη του μαθητή όσο το δυνατόν περισσότερο, έτσι ώστε ο μαθητής να μπορεί να παρακολουθήσει τη γλώσσα μέσα στο δωμάτιο. Ο θόρυβος μέσα στην τάξη μπορεί να μειωθεί με την τοποθέτηση καουτσούκ στα πόδια καθισμάτων και χαλιά ή κουβέρτες σε δάπεδα σκυροδέματος

[Αναφορά:

<http://www.education.udel.edu/wpcontent/uploads/2013/01/LanguageDisorders.pdf>]

Υποστήριξη Μαθητών

- 1. Αναθέστε αποκλειστικό βοηθό διδασκαλίας για 1:1 υποστήριξη για εκείνους τους μαθητές.**
- 2. Αντιστοιχίστε έναν δάσκαλο υποστήριξης γλώσσα (ή λογοθεραπευτή)**
- 3. Σιγουρευτείτε ότι ο μαθητής συνοδεύεται από εκπαιδευτικό 1:1, έτσι ώστε να του εξηγήσει τη διαδικασία, και θέματα ασφάλειας κατά τη διάρκεια της ημέρας.**

Επαγγελματική Επιμόρφωση Δασκάλων/Καθηγητών

1. Παρέχετε κατάρτιση για καθηγητές και εκπαιδευτικούς ειδικής εκπαίδευσης από εξωτερικούς φορείς, όπως εκπαιδευτικές υπηρεσίες ψυχολόγου, για την αντιμετώπιση των βασικών δυσκολιών των μαθητών με διαταραχές της επικοινωνίας στα μαθήματα, τα σημάδια για έγκαιρη αναγνώριση και αξιολόγηση και πρακτικών συμβουλών για τους εκπαιδευτικούς, ώστε να μπορέσουν να υποστηρίξουν αυτούς τους μαθητές στην τάξη. Εστιάστε την κατάρτιση σε συγκεκριμένους τομείς, όπως: άρθρωση, ευχέρεια λόγου και φωνητικές διαταραχές.

Υποστηρικτική βιβλιογραφία

ΟΡΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΔΙΑΤΑΡΑΧΩΝ ΤΟΥ ΛΟΓΟΥ: Ο ευρέως χρησιμοποιούμενος ορισμός θεωρεί ότι η ομιλία είναι εξασθενημένη "όταν αποκλίνει τόσο πολύ από την ομιλία άλλων ανθρώπων ώστε να (α) προσελκύει την προσοχή στον εαυτό της, (β) παρεμβαίνει στην επικοινωνία, (γ) προκαλεί αγωνία στον ομιλητή ή τον ακροατή" (Van Riper & Erickson, 1996, p. 110).

Τρεις βασικοί τύποι διαταραχών ομιλίας είναι (α) **Διαταραχές άρθρωσης** (σφάλματα στην παραγωγή ήχων ομιλίας), (β) **Διαταραχές ευχέρειας** (δυσκολίες στη ροή ή ρυθμό ομιλίας), και (γ) **Φωνητικές διαταραχές** (προβλήματα με την ποιότητα ή χρήση της φωνής)..

Είναι σημαντικό να έχετε κατά νου την ηλικία, την εκπαίδευση και το πολιτιστικό υπόβαθρο του ομιλητή, όταν αποφασίζετε εάν ο λόγος είναι μειωμένος, π.χ. Μια τετραετούς κοπέλα που λέει ότι «παλακαλώ βγείτε από το δωμάτιο» δεν θεωρείται ότι έχει μια προβληματική ομιλία, αλλά μια γυναίκα ηλικίας 40 ετών σίγουρα θα επιστήσει την προσοχή στον εαυτό της με αυτή την προφορά, διότι διαφέρει σημαντικά από την ομιλία των περισσότερων ενηλίκων.

A. Διαταραχές άρθρωσης:

Παρουσιάζονται τέσσερα βασικά είδη σφαλμάτων ομιλίας:

- **Παραμορφώσεις:** Ο ήχος ομιλίας παραμορφώνεται όταν ακούγεται περισσότερο σαν το φώνημα που προτίθεται να εκφέρει ο ομιλητής από έναν άλλο ήχο ομιλίας, αλλά είναι εμφανώς λανθασμένος. Ο ήχος /σ/, για παράδειγμα, είναι σχετικά δύσκολο να παραχθεί. Τα παιδιά μπορούν να παράγουν τη λέξη "ύπνος" ως "ύπνοθ", "ύπνοδ", ή "ύπνοζ". Άλλα παράγουν ένα σφύριγμα. Οι στρεβλώσεις μπορεί να προκαλέσουν παρανόηση, παρόλο που οι γονείς και οι εκπαιδευτικοί συχνά τις συνηθίζουν.

- **Αντικαταστάσεις:** Τα παιδιά αντικαθιστούν μερικές φορές έναν ήχο με τον άλλο, όπως για παράδειγμα «κόπι» αντί «τόπι» ή «σπίκι» αντί «σπίτι». Τα παιδιά με αυτό το πρόβλημα είναι συχνά πεπεισμένα ότι έχουν πει την σωστή λέξη και μπορεί να αντισταθούν στη διόρθωση. Υποκατάσταση των ήχων μπορεί να προκαλέσουν σημαντική σύγχυση στον ακροατή.

- **Παραλείψεις:** Τα παιδιά μπορούν να παραλείψουν ορισμένους ήχους, όπως λέγοντας «τίχος» αντί για «στίχος». Μπορεί να μειώσουν τα σύμφωνα από τα άκρα των λέξεων, όπως "καλό" αντί για "καλός." Οι περισσότεροι από εμάς αφήνουν ήχους κατά περιόδους, αλλά ένα εκτεταμένο πρόβλημα παραλείψης μπορεί να κάνει το λόγο ακατάληπτο.

- **Προσθήκες:** Η προσθήκη επιπλέον ήχων καθιστά δύσκολη την κατανόηση. Για παράδειγμα, ένα παιδί μπορεί να λέει "κοαφε" για "καφέ" ή "κάμπερα" για "κάμερα".

Πηγή: Howard, W. L. (2013). *Exceptional children: An introduction to special education*. Pearson College Div.

B. Διαταραχές ευχέρειας:

Η τυπική ομιλία χρησιμοποιεί ρυθμό και χρονισμό. Λέξεις και φράσεις ρέουν εύκολα, με ορισμένες διακυμάνσεις στην ταχύτητα, έμφαση και τις κατάλληλες παύσεις. Μια διαταραχή ευχέρειας είναι μια "διακοπή της ροής της ομιλίας που χαρακτηρίζεται από άτυπη ταχύτητα, ρυθμό και επαναλήψεις σε ήχους, συλλαβές, λέξεις και φράσεις. Αυτό μπορεί να συνοδεύεται από υπερβολική ένταση, αγωνιώδη συμπεριφορά και δευτερογενείς ιδιομορφίες" (ASHA, 1993, σελ. 40).

- **ΤΡΑΥΛΙΣΜΟΣ:** Η πιο γνωστή (και κατά κάποιο τρόπο λιγότερο κατανοητή) διαταραχή της ευχέρειας είναι ο τραυλισμός, μια κατάσταση που χαρακτηρίζεται από ταχύτερες επαναλήψεις συμφώνων ή φωνηέντων, ιδιαίτερα στις αρχές των λέξεων, παρατάσεις, δισταγμούς, επιφωνήματα έως και πλήρες λεκτικό φραγμό (Ramig & Pollard, 2011). Ο αναπτυξιακός τραυλισμός θεωρείται μια διαταραχή της παιδικής ηλικίας. Η έναρξη του είναι συνήθως μεταξύ των 2 και 4 ετών και σπάνια μετά την ηλικία των 12 ετών (Bloodstein & Bernstein Ratner, 2007).
- **ΤΑΧΥΦΡΑΣΙΑ:** Ένας τύπος διαταραχής ευχέρειας γνωστός ως ταχυφρασία χαρακτηρίζεται από υπερβολικό ρυθμό ομιλίας, επαναλήψεις, επιπλέον ήχους, εσφαλμένους ήχους και κακή ή απουσία χρήσης παύσεων. Η ταχυφρασία αλλοιώνει την ομιλία στο σημείο της ασυναρτησίας. "Ας πάμε!" Μπορεί να λέγεται "ΣΜΕ!" Και "Έχετε φάει;" να μειωθεί στο "ΧΦΑΙ;" (Yairi & Seery, 2011). Ενώ όσοι τραυλίζουν είναι συνήθως έντονα συνειδητοποιημένοι για τα προβλήματα ευχέρειάς τους, όσοι παρουσιάζουν ακατάστατο λόγο μπορεί να αγνοούν τη διαταραχή τους.

C. Φωνητικές διαταραχές:

Μια φωνητική διαταραχή χαρακτηρίζεται από την «ανώμαλη παραγωγή και / ή απουσία φωνητικής ποιότητας, τόνου, έντασης, συντονισμού και / ή διάρκειας, η οποία είναι ακατάλληλη για την ηλικία και / ή το φύλο ενός ατόμου» (ASHA, 1993, σελ. 40) .

Μια φωνή θεωρείται φυσιολογική όταν ο τόνος, η ένταση και η ποιότητά της είναι κατάλληλα για την επικοινωνία και ταιριάζουν σε ένα συγκεκριμένο άτομο. Μια φωνή - είτε καλή, φτωχή είτε ανάμεσα- ταυτίζεται στενά με το άτομο που την χρησιμοποιεί. Οι φωνητικές διαταραχές είναι πιο συχνές στους ενήλικες απ'ότι στα παιδιά. Λαμβάνοντας υπόψη πόσο συχνά κάποια παιδιά φωνάζουν χωρίς φανερή βλάβη στις φωνές τους, είναι προφανές ότι οι φωνητικές χορδές μπορούν να αντέξουν σε βαριά χρήση. Σε ορισμένες περιπτώσεις, ωστόσο, η φωνή ενός παιδιού μπορεί να είναι δύσκολο να κατανοηθεί ή μπορεί να θεωρηθεί δυσάρεστη (Sapienza, Hicks, & Ruddy, 2011). Η δυσφωνία περιγράφει οποιαδήποτε κατάσταση κακής ή δυσάρεστης ποιότητας φωνής. Οι δύο βασικοί τύποι φωνητικών διαταραχών περιλαμβάνουν φωνοποίηση και συντονισμό.

1) Μια διαταραχή φωνοποίησης προκαλεί τη φωνή να ακούγεται αναπνευστική, βραχνή, βαριά, ή βεβιασμένη τις περισσότερες φορές. Σε σοβαρές περιπτώσεις, δεν υπάρχει καμία φωνή. Οι

διαταραχές φωνοποίησης μπορεί να έχουν οργανικές αιτίες, όπως είναι οι όγκοι ή οι ερεθισμοί στις φωνητικές χορδές. Αλλά η βραχνάδα προέρχεται συχνότερα από χρόνια φωνητική κακοποίηση, όπως φωνές, μίμηση θορύβων ή συνηθισμένη ομιλία υπό ένταση. Η κακή χρήση της φωνής προκαλεί οίδημα των φωνητικών πτυχών, γεγονός που με τη σειρά του μπορεί να οδηγήσει σε όγκους γνωστούς ως φωνητικά οζίδια, κόμβοι ή πολύποδες. Μια φωνή που είναι αναπνευστική είναι δυσάρεστη επειδή έχει χαμηλό όγκο και δεν κάνει επαρκή χρήση των φωνητικών χορδών.

2) Μια φωνή με διαταραχή συντονισμού χαρακτηρίζεται είτε από πάρα πολλούς ήχους που εξέρχονται από τις διόδους αέρα της μύτης (υπερ-ρινοφωνία) είτε αντίστροφα από ανεπαρκή συντονισμό των ρινικών διόδων (υπό-ρινοφωνία). Ο υπερ-ρινοφωνικός ομιλητής μπορεί να αντιληφθεί ότι μιλάει από τη μύτη του ή ότι έχει μια δυσάρεστη ομιλία (Hall et al., 2001). Ένα παιδί με υπο-ρινοφωνία (μερικές φορές αποκαλείται μη-ρινοφωνία) μπορεί να ακούγεται σαν να έχει συνεχώς κρύωμα ή μπουκωμένη μύτη, ακόμα και όταν δεν έχει.

Source: Howard, W. L. (2013). *Exceptional children: An introduction to special education*. Pearson College Div.

Ιστοσελίδες και Εκθέσεις Ευρωπαϊκής Ένωσης

<http://www.asha.org/public/speech/disorders/>

<https://www.understood.org/en/learning-attention-issues/child-learning-disabilities/communication-disorders/understanding-language-disorders>

<http://www.asha.org/PRPSpecificTopic.aspx?folderid=8589935336§ion=Treatment>

http://www.stutteringhelp.org/Portals/English/teacher_book_2008.pdf

<http://www.asha.org/public/speech/disorders/voice/> <https://voicefoundation.org/health-science/voice-disorders/overview-of-diagnosis-treatment-prevention/treatment-of-voice-disorders/>

Αναφορές

American Speech-Language-Hearing Association. (2005). The use of voice therapy in the treatment of dysphonia [Technical report]. Available from www.asha.org/policy/.

Baker, E., & McLeod, S. (2011). Evidence-based practice for children with speech sound disorders: Part 1 narrative review. *Language, Speech, and Hearing Services in Schools, 42*(2), 102-139.

Dodd, B. (2013). *Differential diagnosis and treatment of children with speech disorder*. John Wiley & Sons.

Flippin, M., Reszka, S., & Watson, L. R. (2010). Effectiveness of the Picture Exchange Communication System (PECS) on communication and speech for children with autism spectrum disorders: A meta-analysis. *American Journal of Speech-Language Pathology, 19*(2), 178-195.

Lerner, J. W., & Johns, B. (2011). *Learning disabilities and related mild disabilities*. Cengage Learning.